puusa paarid pragisenud, ila jooksnud suust wäljä!

Näine jäänud elusse.

4.

Naistekäkk.

Kord elänud muistsel ajal, sui Vanaküri veel naisemees elnud, ruskid meie maa nurgaš ei tea kas Soome laho rannaš, Ruesaares ehk selles maa joos, mis Pärnu mere ja Peipsi vahel on, aga elanud – ühes talus viiekas peretüdar ja noorukese-vaenelaps. Peretüdar ehitanud ennast kallist rõivetega, saanud ainult läbu-elu ja ei olo „maisugi" tallitada „süösnuid". Päin maja tõõ ja naisterahwa waew seisnud waese lapse õlal, kes sellepärast kõmmisid esimene olnud „platsi" astumas, õhtu wäsinane maia tulemas; ka saunagi minna ei antnud „õigede" aega.

Kord oli laupäewa õhtu. Kõik muu maja rahwaš oli wanapoisi järel juba päikese loost ajal saunaš ära-käinud, ilus ja eden peretüdar oma valge ihu seebiga „ärudisema" läinud ja wärskestanud; sui ainukesel, noorukesel waesel lapsel oli weel saunas käimata olnud: sui teised wihtlesid, walmistas ta neile õhtu sõõsi, randas lauale ja läks siis elajaid tallitama. Sui

need ka päris tallitatud olid, siis juba hiline pime õue. Siis sai ta wast aega sauna minna. Ta toonud enesele pangiga sülma wet, pannud „pirru" ahju nurga wahele põlema ja wihtlenud „ihuüksinda" lawa pääl. Muu rahwaš heitnud wäsas sell ajal juba magama. Pääl läinud sauna üks lahti ja tont tulnud ka oma pajaga sauna wihtlema:

— Jõudu-jõudu!" wastanud tüdarlaps ja saanud kohe aru, kes sauna tulejad olnud.

Tondid wõtnud ka omad rübed äkjõst ära ja pannud õrrele ot wiibud leiliga wälla poeks.x) Pääle selle, kaduanud wihad keresel ära- ja wanameš läinud tüdruku põrwale lawa pääle:

– Nää mul om tubli poeg, kas tuled mulle minijas?

– Mul ei olle ju ükkeid: ma olen waene.

– Mis sul siis puudub?

– Ma tahaks ennele uut pää rätti saada.

Naga tuul – toonud tont uue pää rätti ja lõõlnud ise: „Ilppa poig, saiga poig,
Noore saad ja ilusa
Naisuwese nägusa."

Pääle laulu wõsinud ta tüdriku käest:

– Mis nõuid weel?

– Oleks mul ka üks wastne pää ette panna.

Ka pal olnud silmapilk toodud.

Tont laulnud jälle oma laulu ja ütelnud tüdrukule: Nüüd on sa rõõmus.